

Orvosi SZAPPANA

Legtöbb államaiban fényes sikerrel használják.

Bőrkiütések

Ellen, a kősz, a sűrű repedvény, a... az úgynevezett rezesorr, a fagydag... tartalmaz 40% fakátrányt és... kátrány-szappantól. Tévedéseket... panát kell kérni és ügyelni kell az is...

Ány kénszappana

Kell a külföldi hasonnemű hatástalan...

sz tisztálanságok eltávolítására. gyer... ant szolgál Berger Glycerin-Kátrány... jó illattal bír.

Utastással 35 kr. pauban.

gyesztárában,

000 en Európa leghíresebb orvosi közzé tételek ajánlják a

Popp fogszerkeket

száj és fognak mint legjobb létezők

Számos bizo... itvány a leg... ső orvosi te... kintelyektől.

Harmincz éven át jónak bizonyult

Anatherin-szájviz

Dr. POPP J. G.-tól

kir. udvari fogorvos, Bécsben, I. Bog... nergasse 2.

Gyökerez gyógyszer min... dennemű fogfájás ellen, mint... szintén a szájüreg és a fog... hus mindennemű betegsége el... len. Jónak bizonyult öblöget... viz az idült torokbajoknál, 1... nagy palacs 1 firt 40 kr. 1... közep 1 firt, 1 kicsi 50 kr.

r. Popp cs. kir. fogorvos növény... fogpora,

id használata után a fogakat vakító fe... ekké teszi, a nélkül, hogy azok ár... náva volna! Ara dobozonként 63 kr.

Anatherin fogpastája üvegszelencék... 1 firt 22 kr-ral, jónak bizonyult fog... titó szer.

Hiatos fogpastája a száj üreg és a... ak ápolása es fenntartására a legki... bbb szer darabja 85 kr.

Fog oloma igen gyakorlati s a leg... osabb szer a lyukas fogaknak ööl... zására. Ara dobozonként 2 firt 10 kr.

Növény-szappan a legkellemesebb... a legjobb szer az arczbőr szépítésére... 30 kr.

A legjobb és legbizosabb szer

fagy sebek,

hámflás, bőrbetegségek és mindennemű... atalanságok eltávolítására. Ara 30 kr.

A t. cz. közönség felkéreik viágo... Popp cs. kir. udvari fogorvos fölé... zítmenyeket kéni, s csak az olyakat... dmi en, melyok saját védjeggyemmel... ak ellátva.

Kapható Debreczenben: Rottschnek, Göstl... Muraközi K., Mihalovits L., Tamásy K. Or... Veseey V. gyógyszeraraikban. Csanak J... kéréskedésében, Hadházi: Szilay gyógyzer... őszörmény: Korányi G. gyógyszer, Szoboszló... nyi G. gy., Diószeg: Kovács Gy., Ssat... Dr. Lengyel M. gy., Bossin S., Böszörmé... gy., N.-Kálló: Mandl S., Hveszda K. gy... Lok: Pinter P. gy., Munkács: Traxler gy... r-Várújja: Gerber E. gy., Nánás: Ujvári... Kerezag: Báthory gy., Derecske Beliczány... Ujfalusi: Sárrety L. gy., Nagyváradi: Nyíry... csek G. Ember I. gy., Janki Antal, Huzella... kánál, N.-Károly: Jelenik Fülkei O. gy., Nag... gyháza: Szopka A., Lederer O. gy., Nagy... ar: Hanzlovits L. gy., Somlyó: Ruzska Ig... sa: Tokaj Reiner D. gy., B.-Ujváros: Ta... K., Madaras: Jung K. gy., Csáth: Székely... S.-A.-Ujhely: Reichard testvérek és De... János, Ointér F. gyógyszerészeknél.

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

SIMONYI ERNŐ.

Tegnap ment végbe azon meg... rázkódtató katastrofának legutolsó... mozzanata, mely a múlt hó 28-ikán, mint erős villanyáram remegtette meg a magyar haza lakosságát, párt- és nemzetségi különbség nélkül.

Tegnap helyezték örök nyuga... lomra azon testet, melyet míg a szellem a lélek ereje cselekvésben tartott, barát, ellenség egyiránt tisztelt, becsült. S a tisztelet és becsület még a hideg mozdulatlan tetem felett is a legmegindítóbb módon nyilvánult.

A végtisztelet megadásában egy... mással versengett a különböző társadalmi osztály, a képviselőház, az egyesületek tömeges megjelenésök által még inkább feltüntetvén a pótolhatatlan veszteséget, melylyel sujtotta a kérlelhetetlen halál igazi nagyokban oly szegény hazánkat.

Debreczen küldötteinek jutott a szomorú feladat sirbontba helyezni a tehetetlen hullát, azon Debreczen küldötteinek, mely Debreczen leg... többet vesztett a gyászesetnél. — Az ország siratja a meggyőződés és következetesség nagy tehetségű bajnokát. Debreczen a 4 év óta fennállott viszonyánál fogva, képviselőjét és méltó büszkeségét.

Az ékesen szóló ajk megnémült örökre.

A melegen érző szív megszűnt dobogni — örökre.

De az elv, az eszme, melyért

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

A testvérek

Beszély 12.

Dr. Papay Imrétől.

Egyedül oh Ist-nem, szép szemével ártatlan gondolataival illatos kis szobájában. Dolgozó asztala mellett kötögetett. De hogye ment ma a dolog. A máskor oly fürge finom ujjacskák, makacsok restek vaianak mostan. Hozzá még az esze sem járt ott, másfele kalandozott.

Váltig haragudott is érte. Haragosan tette le az unalmas kötetet. Kedves halovány arca álmadozó kifejezést öltött. Álmadozott.

Oh szépnek, gyönyörűnek kellett lenni annak az álomnak! Rózsás ajkain édes merengő mosoly játszadozott. Miről gondolkozott? Miről álmódhatott? Ki tudná azt?

Kis kezei tétlenül pihentek ülében. Az álom azonban, ha szép, soha sem tart sokáig. Elborult a merengő arc, elveszett a mosoly az élveteg ajkáról, tekintete pedig könyvtől lett fatyolossá. Szive dobogott. Ugy fájt e dobogás. Sohajtott. Oh e sohaj! Jóságos ég! Mily epedő fájó sohaj is volt az, s hozzá mily kedves, csókolni való ajakról lebbent el! Minő boldoggá tette volna ez, a jeles város reménydus ifjúságának bármelyik tagjai! Minő boldoggá tette volna különösen a kedélyesen domboru tisztelendő horihorgos káplánját, vagy a parláng sas itthon lezselő Emiljét, vagy... de ki tudná előszámlálni az egész diszes ifjúságot, mely

küzdött, örökül maradt a nemzetre s különösen Debreczen polgárainak kötelességük ápolni e hagyományt, harczolni fáradatlanul az eszme diadaláért.

Simonyi Ernő temetése.

Budapest, április 2. (A „De... reczen” tudósítójának távirata.) Simonyi Ernő halteste csömöri-uti lakásán van kiterítve.

A tágas termet az „Entreprise de pompes funéres” díszítette s a temetést is az rendezte.

Az elhunyt czimerei a terem falain vannak kifüggesztve. Középen a diszes ravatal.

Körülfette déli növények szép csoportjai vannak elhelyezve.

A hármás koporsó körül viaszgyertyák fényárt terjesztenek.

A ravatal körül borítva kosszoruk érkeztek: Zágrábi honfittársaktól, a székesfehérvári függetlenségi körtől, Zelenay Ottilia k. a.-tól, gr. Szapáry fiúmei kormányzótól, Fiume törvényhatóságától, fiúmei honfittársaktól, Haynald Lajos bibornok-érsektől, Nyitra-Zsámbokrét város hatóságától, Czegléd város közönségétől, az országgyűlési függetlenségi körtől, Debreczen város függetlenségi pártjától stb. stb.

A debreczeni függetlenségi párt küldöttsége délelőtt 10 órakor jelent meg a ravatalnál, s helyezte el azon koszorut.

A küldöttség tagjai, a gyá-

gy összesen, mint részekre szakadozva epedett, sovárgott az anygali Herminke büvös szeméiert, rózsás ajakáért, édes szép magáért!

Kit illelt e sohaj? Ki tudná azt! Hermin senkit sem tüntetett ki udvarlói közzül. Ép oly vidáman elutdott beszélgetni Rózsái Kamillal a vörös első „dandij-jével, mint a szomorkodó képi bíruram szeplős Gáborkájával.

Hermin tehát sohajtott. E sohaj felriasztá álmadozásából. Egészen megjieedt tőle.

Elövette kötését, minden áron dolgozni akart.

Ánde a mai nap a dolog napja volt. Szívét fájónak, fejét zavartnak érezte, de meg ujjacskái is végtelen fáradtak.

Könyvet vett elő. Oh az mindenestre szórakoztatni fogja. Egy barátja adta azt elolvasás végett, mint rendkívül érdekesítő regényt melynek hőse egy rendkívüli tünemény a testi és szellemi tökély egy magasabb fokán. Sorra hóditja a nöket, párbajban felnyársolja a férfiakat megöli ellenségeit, asztal alá issza barátait. Ily ellenállhatlan hős, ily ragyogó eszménye a férfias tökélynek ugyan hogy is ne bilincselné le egy kis városi leányka ábrándos lelkét?

És... ah! ez már mégis borzasztó! A szép Herminke szerlelt unalmasnak találta azt, minden hős tetteivel, bombastikus aradozásaival egyetemben.

Leikiismeretes írója amaz eszményi regénynek! Ne ejtsen kétségbe e szörnyű sérelem! Vigasztald magadat azzal, hogy köteteid nem maradtak nyakadon! Egyéb mi kell?

Aztán meg még azt is megsughatjuk,

szólócsalád s az összes jelenlevők könnyezésig megindultak e jelenetnél.

A gyászoló család kijelentette a küldöttségnek, hogy tagjait a családhoz tartozóknak tekintti, s a küldöttség, mint ilyen, a szertartásnál közvetlenül a család mellett foglalt helyet.

A temetés d. u. 4 órakor kezdődött. — Impozáns gyászünnepély volt ez, melyet csak ritkán lát Budapest.

Mintegy 30 ezer ember tolongott az utcán. A koporsó körül a gyászoló család, a debreczeni függetlenségi párt küldöttsége, a magyar országgyűlés tagjai, több miniszter, számos kitűnőség, s a vidéki küldöttségek sorakoztak.

Kivül az utat óriási néptömeg foglalta el.

A szertartás az udvarban mintegy negyedóráig tartott.

A szertartás végeztével a koporsót a debreczeni függetlenségi párt küldöttsége emelte fel és vitte a gyászokcsira.

A merre a menet elhaladt, mindenütt tömve volt az ut. A nagy közönség mély megilletődéssel kísértte a nemzet halottját végső nyughelyére.

A bucsubeszédet Eötvös Károly tartotta. Olyan szónoki remek volt ez, amelyet csak ritkán lehet hallani. A jelenlevők az ünnepeles csöndben zokogtak. Maga a szónok is könnyezésig elérzéke-

hogy a szép Herminke ezuttal a világ minden regényével ugyanazt cselekedte volna mit a ticeddel, melyet pedig mint unalmast, és farasztót félre dobott.

Majd albumot vett elő s abban lapozgatott. Szébbnél szebb arczok és szemek mosolyogtak onnan reá.

Ott tüdőkölt kaczerkódott az egész reménydus ifjúság; mindezt szelid boldog mosolygó arczzal diszelegtek ott. Nem véve ki senkit, míg a kedélyesen domboru tisztelendő horihorgos káplánját sem; alig begombolt fekete atilájában az is nevetett mosolygott, pedig hát vajmi ritkán szokott ilyesmit eikövetni.

Volt azonban egy, mely nem mosolygott. Oly végtelen szomorúnak látszott, oly egyedül állott azok közt a vidám derűt arczok között.

Halovány férfi arcz vala az, magas értelmes homiokkal, s sasorrával tekintetével. Szemei szépek, feketék, s a fekete szemek oly szomorú fényt vetettek a hoszszukás halvány arczra, melynek minden vonalai szépek szabályosak.

Ezuttal is e szomorú arcz ragadta meg Hermin figyelmét.

Nézte sokáig nézte, fajó merengéssel, édes borzalommal nézte azt. Köny gyült szeméibe — a megindulás folyó gyémántja.

Mögötte nesztelenül feynyilik a szönyeg ajtó, s Zoltán halk léptekkel közölte a merengőhöz.

A padozat szönyege elvette léptei nesztét. Arca sáppadt, szeméi lángban égők.

Észrevétlenül állt meg Hermin mögött, lángolom tekintetét Hermin merengése tárgyára szegezé.

Megrázkódott. Arcát halálos sá-

Hirdetési díj:

Négy hasábos petitórárt 5 kr. Nagyobb terjedelmű, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.

Bélyegdíj: minden beigtatásért külön 30 kr.

„Nyilt-tár”-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.

Név- vagy bérmmentlenül beküldött kéziratok nem vétotnek tekintetbe. — Ugyazintón k á z i r a t o k nem adatnak vissza.

nyült. Az utolsó „isten veled” után hangos sirásban törtek ki a közelállók. A család bucsuja szivrendítő volt.

A gyász-szertartás véget érvin, a koporsót ismét a debreczeni küldöttség helyezte el a sirboltban, mely után a roppant közönség a legnagyobb megilletődéssel távozott a nagy halott sirjától.

— Az országgyűlés mindkét házában szombaton volt utolsó ülése a husvéti ünnepek előtt. A képviselőház mai ülésében kérvényeket intézett el. A küllekedési miniszter Széll Györgynek a Tisza szabályozással foglalkozó interpellációjára válaszolt, a miniszterelnök mint belügyminiszter Bartha Miklós tegnapi interpellációjára tett megjegyzéseket. A főrendiház a filoxera egyezményéről szóló javaslatot fogadta el.

— Az első ülészak. Az 1881—84-iki országgyűlés első ülészakának folyamán — mint az „E-s” értesül — már csak kevés törvényhozási mű végezhető el. E hó 15-én ül össze a delegáció, mely tanácskozásait bizonyára befejezi tíz nap alatt. 27-én ül össze újra a képviselőház, melynek azonban egy hónapnál több ideje nem igen lesz, miután az országgház kijávitásának szükségessége miatt az ülészakot be kell zárni.

Az „Egyetértés.”

E hó elseje óta pártunk főkölönye, az Egyetértés a Franklin-társulat nyomdájában, gyönyörű kiállításban, új alakban jelenik meg. A lapnál már régóta állandósított egy egész iv melléklet a főlaphoz van csatolva, s ehhez a nagy lepedőhöz a mellékletek.

Tegnapelőtti számában hozza uj

padság borítá el, s mindkét kezével szivéhez kapott. Saját magától rémült meg. Az a szomorú kép az ő arczképe volt.

Hermin még most sem vette észre. — Zoltán! — suttagá édes álmadozásal.

Csendes elragadtatással nézte tovább azt a szomorú arcot.

Zoltán végre leküzdé felindulását, és mint jött, oly észrevétlenül távozott.

Hermin merengett álmódzott tovább. Lágy epedő hegedű hangok riaszták fel álmadozásából. Figyelt. Zoltán szobájából áradoztak felé azok a bánatos, epedő hangok.

Zoltán játszott, először tette ezt itthonléte óta. Eddig hiába kérték, most minden kérelem nélkül elővette hegedűjét, hogy elsírja kétségbeesését.

Lágyan esdekelve, epedő panasszal zengtek a hurok. Végtelen szerelem, oltahatatlan szomjúság sirt hangjaiban. Epedett, könyörgött, dudolt és zokogott együtt és egyszerre.

Majd elhalt, elveszett az epedés, a sovárgás, reménytelen fájdalom zútravarába csapva át, vadkétségbeesés vihar hangjai nyögtek, ürgöngtek az érező hurokon.

Mintha minden hang egy-egy pokollá vált menyországot siratna; mintha minden hang egy-egy halálra kizott sziv végzokogása lenne.

És a hurok zengtek tovább mind hatalmasabban, szilajabban.

(Folyt. köv.)

nyomató gépjének rajzát, mely nagyszerű gép csaknem pártatlan a világon.

Öt hónapig dolgozott rajta a legnagyobb gépgyár. Hanem aztán olyan alkotmány is, mely előtt bámulattal áll meg az ember.

Maga végez minden munkát a kiállításnál: a papíráztatást, a nyomást, a darabolást, az összehajtatást. Minden órában tizezer példányt állított elő, s a nagy alakú lap nyolcz oldalát egyszerre nyomja, s ami legesodálatosabb, perczről — perczről — s a m o k k a l mutatja: hány példány jött már le.

Nem érdektelen felemlíteni, hogy a gép u. n. végnévküli papira nyomván, az „Egyetértés” számára érkezett óriás papírtekercek egyike-egyike 9 angol mérföld hosszú.

A magyar hírlapirodalomban ilyen gép még nem teljesített szolgálatot. S hogy az Egyetértésnek hozzá kellett folyamodni — mert példány számai a gőz gépek nem győzték előállítani egy éjszaka azon csak örülünk.

Megemlíthük végül, hogy a gép 53 ezer frtba került.

Debreczen, Fiume, Trieszt.

— Uti emlékek. —

Irja: GRÜNVALD JÓZSEF.

Képzeld a tisztelt olvasó magának egy nagy karavánt, mely apróbb csoportokra oszolva, vándorol egy általa még nem ismert helyen; mely kíváncsisággal néz mindent, mi előtte szép és új, a mi előtte vonzó majd elragadó és bájos; egy egész új világot, melyben az emberek mások, az égjai, a szokások, a nyelv, mind mind különböző attól, melyet addig megszokott, s a melyben magát addig otthoniasan találta.

Ilyen volt, az a 261 egyénből álló társaság, mely Fiume városát meglátogatta. A megerkezés napján, kiválólag a kedvetlen idő folytán, semmi különös látványosság annál, mit mar első tudósításomban jeleztem, nem tarult fel az idegen előtt. Egyébként is, a hosszú ut fáradalma, mintegy kívánatosra tette, hogy estére kelve kipihenje magát mindenki, miszerint másnap újult erővel legyen előkészítve, részt venetni a rendező bizottságok által megállapított program minden számában.

Nagy feladat lenne e program minden egyes részletére kiterjeszkedni, azt azonban szó nélkül hagyni még sem lehet, hogy az első nap délutánján a fiumei népkerület a Lloyd társaság tulajdonát képező „Mata fuegost” (tüzönő készülék) mutattak be mintegy ezer ember előtt. Egy fa-alkotmány teie katrányos és petroleumos bordókkal, továbbá egy megjelölt nagy területre kiöntött hat hordó katrany meggyújtott, s mikor mar az lejárvában egett, a „Mata fuegos” készülékkel egy ember egy párperc alatt azt teljesen eloltotta. A látvány érdekes is, meglepő is volt, s jól jegyezte meg ekkor a társaság legeredetibb alakja, Benkő, hogy ime, a King színház leegésznek mégis volt valami haszna.

Másnap reggel valódi nyári napra ébredtünk. Az égbolt felhőtlen, s a napsugarainak mi sem állta útját, hogy jötekony megleget árasztanak a szép városra, melynek lakosai az első napi kedvezőtlen idő miatt vároijában keisgbe esni látszóttak. A legzebb időben szalutunk tehát a „Ferdinando Massimiano” nevi osztrák-magyar Lloyd gőzösrre. E tengeri kirándulásra a társaság minden tagja külön megüvöt kapott, azonkívül Fiuméből is annyi család látogat meg, hogy midon kevesel 9 óra után a hajó vetünk elindult, ösztszen 506 személy volt a hajón. Azt leírni, minő volt a hajó kül és belszerkezete, tudósításom szük kerete nem cagedi, de hogy a tengeri séta egyike volt a legélvezetesebbeknek, mondanom is felesleges. A Lloyd társaság díjtalanul bocsátotta rendelkezésünkre, Fiume városra pedig gazdag villasreggenivel vendégeit meg a fedezetlen az összes társaságot. Bor sör, különféle szeszies ital, sütemeny, hideg etkek, külföldi szivarok, stb. stb. mindezekben vaioagathatott minden jelen volt s itt önkéntlenül jutott eszembe két otthon levő barátom Tóth L. és Szombati, kik a tengeri betegség elkerülésében — szárazon ugyan — gyakran oly kiváló gyakorlottságot tanúsítottak.

Tengeri betegséget közöltünk senki nem kapott, mert a tenger nyugodt és sima volt, s így a hajó minden himbálódzás nélkül csendesén vitt bennünket az obiot környező magas hegységek közt, hol a regényesen tekvő apró falvak érdekes látványt nyújtottak. E falvak egyike, s ebben egy három ablakos, egyenesen a

tengerre néző emeletes kis házikó vonta magára különösen a vendégek figyelmét. Abbázia volt ez, hol Simonyi Ernő, városunk egyik képviselője betegesen feküdt. Mocs Zsigmond a „Fiume” cz. lap szerkesztője kíséretében még az nap többen kimentünk Abbaziába, de a beteghez többé be nem eresztettek bennünket. A hajó vendégei közül többen azon ohajnak adtak kifejezést, mikép a nyílt tengerre is ki mennénk, de a kapitány kijelentette, hogy a bora a napfolyamában okvetlen feltámad, s a hajónak himbálódzása következtében 500 ember a hányinger folytán bizonyára nem a legkellemesebb situatióba fogna jutni, ennek következtében az ohaj teljesíten maradt. S csakugyan, midőn délután félkét óraker a kikötőbe visszaérkeztünk, esővel kísért erős szél támadt, mely a délutánra tervezett ünnepélyességeket nagyban rontotta.

Mindazonáltal délután 4 óraker a tombolajáték ezer és ezernyi nép jelenlétében megtartott; este pedig a kaszinó termeiben tiszteletünkre rendezett táncvizigalom fényesen sikerült. A táncvizigalom alkalmával a város ismét kitétt magáért, mennyiben a vendégeket nagyszerű vacsorával vendégelte meg.

Másnap a társaság a fiumei ipartelepkeket látogatta meg, a délutáni vonattal pedig vasuton Triesztbe indultunk, azonban mintegy százharminczan csak, mert a kirándulók felerésze hazautazott.

Az utazás Triesztbe ép oly kellemes volt, mint a fiumei; magas hegységek között, erdősegeken keresztül, sokszor a tenger partján röpült velünk a vonat. Triesztbe érve, különösen magára vonta figyelmünket a város kereskedelmének kiterjedtsége, s már Fiumében is, de kiválólag itt tapasztalunk kellett, hogy a magyar nyelvvel bizony nem igen fogunk boldogulhatni, mivel bár a város Ausztriához tartozik, a lakosság túlnyomó része még is olasz, vagy ha nem az, de azért az olasz nyelvet culliválja. Német szóval csak ritkán találkozhatni. Igyekeztünk tehát minden tudományunkat latba vetni, hogy a rövid idő alatt is, az elkerülhetlen szükséges kérdéseket és feleleteket megtanulhassuk. És sokra vittük; eddigél tudjuk, hogy „quanta costi” azt jelenti: „mit kóstál”. „Signor” azt jelenti: „uram”. „Tüz” azt jelenti: „hogy volt”. stb. Sőt Mayer Ferenc bátyánk legtovább haladt, minthogy ő már azt is tudja, hogy „mia cara Signorine” azt jelenti, hogy: „kedves kisaasszonyom.” Mondanunk sem kell, hogy ezzel mindnyájunknak meglepetést szerzett.

Trieszt igen szép tengeri város. Kikötője sokkal nagyszerűbb a fiumei kikötőnei, s itt a tengeri hajók a Fiumében látottakhoz képest óriások. — Odaérkezésünk napján épen egy bajó érkezett meg, mely öt ezer embert képes befogadni. Persze ezt csak látni kell, hogy fogaiommal bírjunk róla. Bir több világító toronyai, számos „moló”-vai (kőnyelv a tengerben) haliplacza meglepő, s a déli gyümölcsök minden neme potom áron kapható. —

Miramare.

Ki ne ismerné e nevet? Legalább ki a közelmúlt történetét olvasta, tudja, hogy e névhez egy urakodó család szomorú emékei fűződnek.

Miramare egy fejedelmi lak, Trieszt-től 3/4 órányira, mely oly közel van építve a tengerhez, hogy annak kőtalait a tenger habjai mosrják, csapdossák. Fekvése egy vadregényes sziklanegyben, talán a világon a legnagyobb kőtalait nyújtja a szemlélőnek. E kastélyt Miksa császár építette, ki mint tudjuk, III. Napóleon lelketlen-sége következtében Mexikóban agyonlővetett. Ez volt a legkedvesebb lakhelye Miksának, innen az elnevezés is. Midőn a mexikói expeditióra indult, a gyönyörű parkok még teljesen rendezve nem voltak, s azt ő nemis gondolta, hogy azokat teljes pompájukban díszíteni nem fogja latni soha többé.

Legelsőben is Miramare megtekintésére indultunk. S ha, a mit eddigi utunkban látunk, reánk nézve meglepő volt, ugy azt mindenben fejtünlta az, a mi ut előttünk feltárult. Miramare valóságos tündérpalota, valóságos tündérváros. Ez azt költivevő fény es pompa arról tanuskodik, hogy itt hajdan — bár nem olyan régen — boldogság honolt; s most a kastély lakatlan teinei, a kertek örökké virító pompája arról tesznek bizonyoságot, hogy a boldogság a fejedelmi palotában sem állandó. A gazdagon díszített teinek fénye, az adriai tengerre való kilátás nagyszerűsége, s a parkoknak rózsacserdőkölő ilatozása mellett is, minden oly bus és kietlen, hogy keble önkéntlenül elszorul itten az idegennek, s elgondolkozik a sors kéréltetlen kezéb, mely

egyformán sújt koldust és fejedelmet — gyakran érdemtelentül.

A komornyik, ki bennünket Miramare termeiben és kerljeiben kalauzolt, könnyes szemekkel mutatta meg a helyet, hol ura, Miksa császár Mexicóba indulandó, hajóra szállt. Itt folyt le — mondá — az érzékeny bucsu, Miksa és fiatal neje Sarolta között. Amott pedig, a tengerre néző erkélyen, epedve várta a hü nő férje érkezését, de hasztalanul; sokszor órák hosszáig me-rengve ült ott, a tenger messze látkörébe vetve tekintetét, várva a hajót, mely boldogságát meghozta — de hasztalanul; s ha csak egy vitorla felcsillanását látta akár a regg ködében, akár az alkony homályában: keble megdobbant, remegve vigyázott — ismét hasztalanul. S azután, midőn a szomorú hirt, férje gyászos halálát Charlotte megtudta, még kilencz hóig lakott az özvegy a kastélyban, elvonultan a külvilágtól mindig csak azzal foglalkozott, a mi férjére emlékeztette; s még a szomorú tudat daczára sem mulasztott el egy napot, hogy ki ne üljön az erkélyre, tekintetét a tenger azon irányára vetni, hol a férjét elszállító hajó a messzeségben egykoron eltűnt.

Igy regélte ezt könyvelt szemekkel a komornyik, ki szolgálta boldogságában a fejedelmi kastélyt, a melyet most boldogtalanságában elhagyni nem akar.

UJDONSÁGOK.

* **Fizessük az adót.** Figyelmeztetjük polgártársainkat, hogy mindazok, kik az 1881-ik évi adójukkal még hátralékban vannak és azt ápril 15 ig ki nem fizetik, a képviselő választók lajstromába nem vétethetnek föl. Ez a törvény egyik legigazságtalanabb rendelkezése, de hát mit az törvény, addig engedelmesskedni tartozunk neki és ezért nem szabad jogaink gyakorlatától megfosztatnunk magunkat.

* **A nagyerdő.** A kora tavasz korán kicsalta a város bűzhödt légrétegeiből az erdő madár-dalos, illatos légrétege a lakosságot. A tegnapi virágos vasárnapra már szongott a tömeg a százados tögyek alatt, melyeknek fakadó lombja, zöldelő bokrai nem kevesebb élvezettel kínálnak ma, mint egy hónap mulva. A fekete avar mindinkább elvész a gyorsan felszínre törökív, eleven zöld fűszőnyeg között. A verőfényes napsugár be aranyozza a ripacos cserfa oldalát, beragyogja a cserje rejtekét, hol énekes madár csattogó trillak zengése mellett készíti nyári palotáját. Udoorító hernyó még nem csepeg a lombok közül nyakunkba, sem az elűzhetetlen légy nem szemtelenkedik körülünk, de a kárunkulus szinü zöhdhátu gyík már ki ki dugja okos fejecekeit itt és ott, s gyorsan fut piciny labávala tóra a puha homokon, újabb csendesebb rejteket keresve. A fürdőházban szól a zene. Tegnapi nyitottat meg a nyári idényre a vendéglő. Az udvaron, a csarnokban minden helyet elfoglalt a díszes közönség. A lövőidében szakadatlanul ropogott a fegyver, s a parkká alakított erdőrezselt kanyargós utain járókelők sokasága zisbong; a fardatnak kényelmes padokon, vagy a puha pázsiton foglalván helyet, a Simonyi-gáton a kocsi egymást kergetve rohannak, ugy a gyaloguton a nép százféle ruhájú tarka vegyülete tolong, hullámszik detől késő estig. Debreczen, mely oly nehezen néikülözni kenytelen a folyamolyát, ezadag kárpótlást lel pártatlan erdejében, melyet lehetőleg felhasználni szorakozási helyül. Hat még ha valósuina az a mesésbe való terv, a (melyet mint halljuk, N.-Várad már tetté alakít a maga helyi érdekeinek megfelelőleg) mely szerint a vasuti indóház a nagyidei fürdőházzal lövonatu vasutal köntenek össze — — — Ne kísértés sátn!

* **Jaj hol leljek orvost!** Éjelenként nem egyszer hallhat az utczan a közelet iránt, figyelemmel viselkedő egyén i y kifakadást melynek oka korantsem az, mintha széles Debreczenben kevés lenne az orvos, hanem hogy kevés benne a lelkiismeretes, az esküjére emlékező. (Tisztelet a kivételnek.) A tapasztalás így beszél. 6—7 utcát is be kell futni a szegény kétségbeesettnek éjjel, míg talál egyet a ki nines elfáradva, nem fáj a lába otthon van, s gyalog elmegy, előre ki nem fizetett honoráriumért. Kötelességünknek tartottunk ennyit mondani az orvosi kar tekintélyének érdekében. A tanulság kivonásához nem kell magyarázat.

* **Előléptetés.** A májusi előléptetés alkalmával, a helybelei cs. kir. 39. tartalék ezrednél csak két előléptetés lesz. Loy Alajos első osztályú kapitány lesz, Zeiter József pedig 2. oszt. kapitány, ki a

14 ik század parancsnokságát már ismét vette, miután a vezetése alatt levő altisztek kolában a tanfolyamot a szokott kiválóan kerrel már bevégeztette.

* **Csiky Gergely** nagynevű dítmairónk legújabb sikerei alkalmából a bécsi „Tribune” felveti azt a kérdést, hogy tulajdonképpen miért nem adták elő Bécsben is Csiky darabjait, melyek Budapestten oly pártatlan hatást gyakorolnak.

* **Uj zeneművek** jelentek meg Tegledi K. Lajos bizományában. Szerzete Kremer N. J. Románczok zongorára 3 kr. Bölcsődal Fáy Arthurnak ajánlva 4 kr. Sonata 1 frf 20 kr. Szerző a bécsi konservatorium növendéke ki egy ugyanolyan legközelebb tartott hangversenyben De és Helmesberger legjelesebb zene kritikusok által a legnagyobb dicséret elismerésben részesült.

* **Az „Egyetértés.”** a függetlenség párt e kitűnően szerkesztett, nagy elismerésnek örvendő tekintélyes közlöny. Most már a Franklin-Társulat nyomdájában kerül ki. Kiállításra az első világra a p o k k a l versenyez s minden tulajdonos vagy reklámgártás nélkül elmondhatjuk, hogy az „Egyetértés” tegnapotól kezdve nemcsak a szerkesztés kitűnőségére nézve, hanem tartalmának gazdasága és elkötelezettségének túlnyomó száma tekintetében, hanem kiállítására nézve is az első helyet foglalja el lapársai között.

* **A miénk.** Bármint okoskodni is a tulajdonal, annyi tény, hogy a szaggyűlési fiatal tehetségeket tisztán szélsőbaloldal legutóbb megválasztott képviselői adják. Ezek közt tűnt fel pártunk kitűnő publicistája Mezey Ernő is, kiknek a nemzeti hadsereg mellett tartott beszéde nemcsak az országban, de másutt is tel tünést keltett, hogy Kossuth is nagyvagy megdicsérte s üdvözlőtét küldé a fiatal képviselőnek. Ez a dicséret szerény hitünk szerint legalább is ér annyit, mint a Ferencz József Orden kis keresztje.

* **Uj üstökös.** Az új üstökös vonatkozásig még a következőket írják: Az üstökös aprilis hótl kezdve május hó közepéig az éj eszaki sarka felé halad, egészen a Gamma-csillagig, e mellett fény a fölfedezésének napjától huszszortá nót. Fénye június hó 3-ig folyton nő. Ez adatok apodiktikus tényeknek mindazáltal nem tekintendők, mivel a csillagok fénye a naphoz való nagy közeledténél fogva ez utóbbi fénye által valószínűleg el fog homályosítottani. Az üstökös nagyságára nézve július elején a Jupiter-vagy Szirius és meg fogta közietni; e csillagokat is csak este felé láthatjuk. Az 1843 iki marcius havában észlelt üstökös kivételével, ez idő óta üstökös nap-pal nem láttunk.

* **Tamási Amerikában.** Tamási József, ki mióta a népszinkháztól megvált, leginkább vidéken vendégszerpelgetett, igen fényes ajánlatot kapott egy impresszáriótól, hogy a nyárra Amerikába menjen és ott hangversenyekben magyar népdalokat énekeljen. Az alkudezésök az impresszárió megbízottja és a művész között most folyak.

* **Huszár virtus.** Annnyira szokva van a világ a „huszár” szó alatt tökéletes lovagot érteni, hogy szinte kellemetlenül esik olyanról értesülni mi e név nimbuszát sérti. Nekünk jutott a szomorú alkalom, hogy megemlékezzünk egy aljas alkalmról, mely bizonylyan nem a huszárszellemet tolmácsolja, hanem a mindenképp taláikozó fékezhetetlen természet kifolyása. A mult szombat és vasárnap közti éjjelen egyik rendőrbiztos őrzületét végezve, a Szechenyi utca végén segélyt kerő hangokat hallva, a zaj színhelyére sietett. Ott egy komédiás telep előtt egy hősiesen vagdakozó huszár tűnt szemembe, amint a szegény tehetetlen komédiást üt'egelte ki-vont kardjával. A biztos felszólitotta a némes mulatság abbanhagyására, mit s megrökönyödött huszár ur teljesített is rendkívüli meglepetésében mit a rendőrlátásán okvetetlenül érezie kellett. (Nálunk ugyanis ez kivált éjjel és a kisebb esőrészekben ritka szerencse.) Mielőtt azonban ideje lett volna távozni a „huszár urnak” két bajnok társa megérkezett s — bármásban — követve a krix-krax miniszterpédáját — bosnyáknak nézve a biztos — kivontkardjával hatalmas boszut állottak Maglajban elhullott társakért. A biztos hiába sipolt segélyért, kardot rántott tehát, s védte magát becstelletel. Egy csapára egyik huszár öszzerogyott, mire a többi futásnak erredve, diadalmas marsalban vonult a Salétrom kaszárnya felé. Mire a biztos magához tért nagyon is ért-hető felhevüléséből, már a harmadik is

megugrott. Nyom-ejeli katonai őrzület tartását köv-ma még nem tud-észre a biztos, ho-vér, s homlokán kalmunk látni a k-egyen sérülést, s-hogy melyiket tar-tos vitésségét (ki-jelentékenny sebb-bet kapva) bekie-„buszár ur”-ak u-minden oknélkül-egyét, s ha ellent-megfutamodik. A-hogy teljes bizal-ben állomásozó t-és lovagiassági é-ményünknek adu-zsekrákók — kib-lázták, méltón l-másfelől a lehe-városunk polgárs-vitézek éjeli kal-másunk szerint g-sonló történetese-

* **A gyön** hivattak azon apasztása cszjáb-tek bocátva. A 120 ilyen szab-a holnap esti vo

* **Lövésze** megkezdte lövés-nyertek: Truka-lövésrel 1 db. 2-niel legutóbb kör-

* **A nem** megnyiló lövés-könyveske jelen-1881-ik évi lövés-— ebben minteg-vannak leírva a-metországi pályatávolságra? min-kiel futottak, nye-Miutan ezek leg-szági teliver és té-az idén ismét t-kedvelőknek e k-utmutató az eg-megismerkedül. nek ára 1 frt. könyvkereskedés-árusnál.

* **Tanító** ben ezeket olvas-kerületi és a p-figyelők beces-község kath. né-tanítóját, azon k-anyagi helyzetén-lül enyhítsenek. 1—1 gyermek ut-és télen egy da-vagy 40 tanuló. tanítónak küzdes-községi lakosok-nobilis.

A debreczeni dása az

Bevétel: P-évről 522 frt 38-keben 225 frt, a 206 frt 20 kr, r-tolók 32 frt 50-szelvény után ka-gyes adományok-péncz kivétel a d-ból, 11020 sz. b-frt, ház és földb-árvaház javára-úrnő gyűjtéséből-adásból 241 frt-tásból 33 frt 46-860 frt, a 357 t-ből törlesztés 75-88 krajczár.

Kiadás: A-házra tett költsé-készpénz bevetel-pénztárba, a 11-riánt 1000 frt, ke-czeni takarékpén-téti könyv szeri-1503 frt 41 kr, költség ez évben-ségre 332 frt 95-1053 frt 32 kr. tárkönyv kiegye-egyveleg 480 frt-88 krajczár. Vagyon ki-tárban 480 frt 4-pirokba 1543 fr-telkéu felszerelés-levonattal 112 fr-árvaház multévi

nyomatógépének rajzát, mely nagyszerű gép csaknem páratlan a világon.

Ot hónapig dolgozott rajta a legnagyobb gépgyár. Hanem aztán olyan alkotmány is, mely előtt bámulattal áll meg az ember.

Maga végez minden munkát a kiállításnál: a papíráztatást, a nyomást, a darabolást, az összehajtatást. Minden órában tizezer példányt állít elő, s a nagy alakú lap nyolcz oldalát egyszerre nyomja, s ami legcsodálatosabb, perczről — perczre s a m o k k a l mutatja: hány példány jött már le.

Nem éredekten felemlíteni, hogy a gép u. n. végnélküli papira nyomván, az „Egyetértés” számára érkezett óriás papírtékeresek egyike-egyike 9 angol mért-föld hosszú.

A magyar hírlapirodalomban ilyen gép még nem teljesített szolgálatot. S hogy az Egyetértésnek hozzá kellett folyamodni — mert példány számait a gőz gépek nem győzték előállítani egy éjszaka azon csak örülünk.

Megemlítjük végül, hogy a gép 53 ezer friba került.

Debreczen, Fiume, Trieszt.

— Uti emlékek. —

Irja: GRÜNVALD JÓZSEF.

Képzelné a tisztelt olvasó magának egy nagy karavánt, mely aróbb csoportokra oszolva, vándorol egy általa még nem ismert helyen; mely kiváncsisággal néz mindent, mi előtte szép és új, a mi előtte vonzó majd elragadó és bájos; egy egész új világot, melyben az emberek mások, az égjai, a szokások, a nyelv, mind mind különböző attól, melyet addig megszokott, s a melyben magát addig otthonosan találta.

Ilyen volt, az a 261 egyénből álló társaság, mely Fiume városát meglátogatta. A megerkezés napján, kiválólag a kedvezőtlen idő folytán, semmi különös látványosság annál, mit már első tudósításomban jeleztem, nem tarult fel az idegen előtt. Egyébként is, a hosszú ut fáradalma, mintegy kívánatosra tette, hogy estére kelve kipihenje magát mindenki, miszerint másnap újult erővel legyen előkészítve, részt vehetni a rendező bizottságok által megallapított program minden számában.

Nagy feladat lenne e program minden egyes részletére kiterjeszkedni, azt azonban szó nélkül hagyni még sem lehet, hogy az első nap délutánján a fiumei nepekben a Lloyd társaság tulajdonát képező „Mata fuegost” (tüzőt készülék,) mutattak be mintegy ezer ember előtt. Egy fa-alkotmány tele katrányszalag és petróleumos hordókkal, továbbá egy meglehetősen nagy területre kiöntött hat hordó katrany meggyújtott, s mikor már az égjavában egeit, a „Mata fuegos” készülékkel egy ember egy párperc alatt azt teljesen eloltotta. A látvány érdekes is, meglepő is volt, s jól jegyezte meg ekkor a társaság legeredetibb alakja, Benke, hogy a Ring színház telegésének mégis volt valami haszna.

Másnap reggel valódi nyári napra ébredtünk. Az égbolt fehéren, s a nap-sugarainak mi sem állta útját, hogy jóteknony meglehet araszának a szép városra, melynek lakosai az első napi kedvezőtlen idő miatt valójában keisegbe esni látszóttak. A legzsebb időben szalítottunk tehát a „Ferdinando Massimiliano” nevű osztrák-magyar Lloyd gőzösr. E tengeri kirándulásra a társaság minden tagja külön meghívót kapott, azokivül Fiuméből is annyi család hivattott meg, hogy midon kevesse 9 óra után a hajó velünk emindult, összesen 506 személy volt a hajón. Azt leírni, minő volt a hajó kül és bel-szerkezete, tudósításom szűk kerete nem engedi, de hogy a tengeri seta egyike volt a legélvezetesebbeknek, mondanom is felesleges. A Lloyd társaság díjtalanul bocsátotta rendelkezésünkre, Fiume városa pedig gazdag villasreggeivel vendégeit meg a fedelzetén az összes társaságot. Bor-sör, különféle szeszcs ital, sütemény, hideg étkek, különféle szivarok, stb. stb. mindezekben valogathattunk minden jelen volt s itt önkéntelenül jutott eszembe két otthon levő barátom Tóth L. és Szombati, kik a tengeri betegség ekeletésében — szarazon ugyan — gyakran oly kiváló gyakorlatosságot tanusítottak.

Tengeri betegséget közlünk senki nem kapott, mert a tenger nyugodt és sima volt, s így a hajó minden himbálódzás nélkül csendesen vitt bennünket az ubiot környező magas hegységek körül, hol a regényesen lekvó apró falvak érdekes látványt nyújtottak. E falvak egyike, s ebben egy három ablakos, egyenesen a

tengerre néző emeletes kis házikó vonta magára különösen a vendégek figyelmét. Abbázia volt ez, hol Simonyi Ernő, városunk egyik képviselője betegesen feküdt. Mocs Zsigmond a „Fiume” cz. lap szerkesztője kíséretében még az nap többen kimentünk Abbázia, de a beteghez többé nem eresztettek bennünket. A hajó vendégei közül többen azon ohajnak adtak kifejezést, mikép a nyilt tengerre is kimenének, de a kapitány kijelentette, hogy a bora a napfolyamában okvetlen feltámad, s a hajónak himbálódzása következtében 500 ember a hányinger folytán bizonyára nem a legkellemesebb situatóba fogna jutni, ennek következtében az ohaj teljesítetlen maradt. S csakugyan, midőn délután félkét órakor a kikötőbe visszakerültünk, esővel kísért erős szél támadt, mely a délutánra tervezett ünnepélyességeket nagyban rontotta.

Mindazonáltal délután 4 órakor a tombolajáték ezer és ezer nyi nép jelenlétében megtartott; este pedig a kaszió termeiben tiszteletünkre rendezett táncvigalom alkalomával a város ismét kitett magáért, mennyiben a vendégeket nagyszerű vacsorával vendégelte meg.

Másnap a társaság a fiumei ipartelepkeket látogatta meg, a délutáni vonattal pedig vasuton Triesztbe indultunk, azonban mintegy százbarminczan csak, mert a kirándulók felerészre hazautazott.

Az utazás Triesztbe ép oly kellemes volt, mint a fiumei; magas hegységek közt, erdőségeken keresztül, sokszor a tenger partján röplött velünk a vonat. Triesztbe érve, különösen magára vonta figyelmünket a város kereskedelmének kiterjedtsége, s már Fiumében is, de kiválólag itt tapasztalunk kellett, hogy a magyar nyelvvel bizony nem igen fogunk boldogulhatni, mivel bár a város Ausztriához tartozik, a lakosság túlnyomó része még is olasz, vagy ha nem az, de azért az olasz nyelvet csuhi vája. Német szóval csak ritkán találkozhatni. Igyekeztünk tehát minden tudományunkat latba vetni, hogy a rövid idő alatt is, az elkerülhetlen szükséges kérdéseket és feleleteket megtanulhassuk. És sokra vittük; eddigelé tudjuk, hogy „quanta costi” azt jelenti: „mit kóstál”. „Signor” azt jelenti: „uram”. „Tüz” azt jelenti: „hogy volt”. stb. Sőt Mayer Ferenc bátyánk legtovább haladt, minthogy ő már azt is tudja, hogy „mia cara Signorine” azt jelenti, hogy: „kedves kisasszonyom.” Mondanunk sem kell, hogy ezzel mindnyájunknak meglepetést szerzett.

Trieszt igen szép tengeri város. Kikötője sokkal nagyszerűbb a fiumei kikötőnél, s itt a tengeri hajók a Fiumében látottakhoz képest óriások. — Odaérkezésünk napján épen egy bajó érkezett meg, mely öt ezer embert képes befogadni. Persze ezt csak látni kell, hogy fogalommal bírjunk róla. Bir több világító torony, számos „molo”-val (könyev a tengerben) halpiacza meglepő, s a déli gyümölcsök minden neme potom áron kapható. —

Miramare.

Ki ne ismerné e nevet? Legalább ki a közelmúlt történetét olvasta, tudja, hogy e névhez egy uraikodó család szomorú emickei fűződnek.

Miramare egy fejedelmi lak, Trieszt-től $\frac{3}{4}$ órányira, mely oly közel van építve a tengerhez, hogy annak kőfalait a tenger habjai mosásk, csapdossák. Fekvése egy vadregényes sziklanegyen, talán a világon a legnagyobb kiállítás nyújtja a szemlélőnek. E kastélyt Miksa császár építette, ki mint tudjuk, III. Napóleon telketlensége következtében Mexikóban agyonlővetett. Ez volt a legkedvesebb lakhelye Miksának, innen az elnevezés is. Midőn a mexikói expedícióra indult, a gyönyörű parkok még teljesen rendezve nem voltak, s azt ő nemis gondolta, hogy azokat teljes pompájukban díszíteni nem fogja látni soha többé.

Legelőben is Miramare megtekintésére indultunk. S ha, a mit eddigi utunkban látunk, reánk nézve meglepő volt, úgy azt mindenben felülmulta az, a mi itt előtünk tárult. Miramare valóságos tündérvilág, valóságos tündérvilág. Az ezt körülvevő fény cs pompa arról tanuskodik, hogy itt hajdan — bár nem olyan régen — boldogság honolt; s most a kastély lakatlan termei, a kertek örökké virító pompájáról tesznek bizonyosságot, hogy a boldogság a fejedelmi palotában sem állandó. A gazdagon díszített termek fénye, az adriai tengerre való kilátás nagyszerűsége, s a parkoknak rózsárdoktói ilatozása mellett is, minden oly bus és kietlen, hogy keble önkéntelenül elszorul itten az idegennek, s elgondolkozik a sors kérihetlen kezén, mely

egyformán sujt koldust és fejedelmet — gyakran érdemtelentül.

A komornyik, ki bennünket Miramare termeiben és kertjeiben kalauzolt, könnyes szemekkel mutatta meg a helyet, hol ura, Miksa császár Mexicóba indulandó, bajóra szállt. Itt folyt le — mondá — az érzékeny bucsu, Miksa és fiatal neje Sarolta között. Amott pedig, a tengerre néző erkélyen, epedve várta a hü nő férje érkezését, de hasztalanul; sokszor órák hosszág me-rengve ült ott, a tenger messze látkörébe tekintetét, várva a hajót, mely boldogságát meghozza — de hasztalanul; s dögtségét víztorla felcsillanását látta ha csak egy vitorla felcsillanását látta akár a regg ködében, akár az alkony homályában: keble megdobbant, remegve vigyázott — ismét hasztalanul. S azután, midőn a szomorú hirt, férje gyászos halálát Charlotte megtudta, még kilencz hóig lakott az özvegy a kastélyban, elvonultan a külvilágtól mindig csak azzal foglalkozott, a mi férjére emlékeztette; s még a szomorú tudat dacára sem mulasztott el egy napot, hogy ki ne üljön az erkélyre, tekintetét a tenger azon irányára vetni, hol a férjét elszállító hajó a messzeségben egykoron eltűnt.

Igy regélte ezt könnyelt szemekkel a komornyik, ki szolgálta boldogságában a fejedelmi kastélyt, a melyet most boldogtalanságában elhagyni nem akar.

UJDONSÁGOK.

* **Fizessük az adót.** Figyelmeztetjük polgártársainkat, hogy mindazok, kik az 1881-ik évi adójukkal még hátralékban vannak és azt április 15 ig ki nem fizetik, a képviselő választók listájában nem vétethetnek föl. Ez a törvény egyik legigazságtalanabb rendelkezése, de hát mi az törvény, addig engedelmessékedni tartozunk neki és ezért nem szabad jogaink gyakorlástól megfosztatnunk magunkat.

* **A nagyerdő.** A kora tavasz korán kicsalta a város buzdított légköréből az erdő madár-dal, illatos légkörébe a lakosságot. A tegnapi virágos vasárnapra már szongott a tömeg a százados tölgyek alatt, melyeknek fakadó lombja, zöldelő bokrai nem kevesebb élvezettel kínálnak ma, mint egy hónap mulva. A fekete avar mindinkább elvész a gyorsan felszínre törekvő, eleven zöld fűszőnyeg között. A verőfényes napsugár be aranyozza a ripacos cserfa oldalát, beragyogja a cserje rejtekét, hol énekes madár csattogó trillák zengése mellett készíti nyári pártját. Underitó hernyó még nem csepog a lombok közül nyakunkba, sem az elűzhetetlen légy nem szentelenkedik körülünk, de a kárunkulus színű zöldbűggyik már ki ki dugja okos fejecskéit itt és ott, s gyorsan fut picziny labáival tova a puha homokon, újabb csendesebb rejteket keresve. A fűrdőházban szól a zene. Tegnapi nyitottat meg a nyári idényre a vendéglő. Az udvaron, a csarnokban minden helyet elfoglalt a díszes közönség. A lövődében szakadatlanul ropogott a fegyver, s a parkka alakított erdőreszt kanyargós utain járókelők sokasága zsigong; a fardaktak kényelmes padokon, vagy a puha pázsiton foglalván helyet, a Simonyi-gáton a kocsi egymást kergetve rohannak, úgy a gyaloguton a nép százfélé ruhájú tarka vegyülete tolong, hullámközé déltől késő estig. Debreczen, mely oly nehezen nékiötöni kenytelen a folyamvizét, ezadnak kárpótást lel páratlan erdejében, melyet lehetőleg felhasználni nyári szórakozási helyül. Hat még ha valószínű a mesebe való terv, a (melyet mint halujuk, N.-Várad már tette alakit a maga helyi érdekeinek megfelelőleg) mely szerint a vasuti indóház a nagy erdei fűrdőházzal lövonatu vasutal köteleinek össze — — — No kisértsátán!

* **Jaj hol leljek orvost!** Éjelenként nem egyszer hallhat az utczán a közelet iránt, figyelemmel viselkedő egyén i y kifakadást melynek oka korantsem az, mintha széles Debreczenben kevés lenne az orvos, hanem hogy kevés benne a lelkiismeretes, az esküjére emlékező. (Tisztelet a kivételnek.) A tapasztalás így beszél. 6—7 utczát is be kell futni a szegény kétségbeesettnek éjjel, míg talál egyet a ki nincs elfáradva, nem fáj a lába otthon van, s gyalog elmegy, előre ki nem fizetett honoráriumért. Kötelese-günknek tartottunk ennyit mondani az orvosi kar tekintélyének érdekében. A tanulásá kivonásához nem kell magyarázat.

* **Előléptetés.** A májusi előléptetés alkalmával, a helybeii cs. kir. 39. tartalék ezrednél csak két előléptetés lesz. Loy Alajos első osztályú kapitány lesz, Zeite-rer József pedig 2. oszt. kapitány, ki a

14 ik század parancsnokságát már is átvette, miután a vezetése alatt levő altiszt iskolában a tanfolyamot a szokott kiváló sikerrel már bevégeztette.

* **Csiky Gergely** nagynevű dramáirónk legújabb sikerei alkalmából a bécsi „Tribune” felveti azt a kérdést, hogy tulajdonképpen miért nem adják elő Bécsben is Csiky darabjait, melyek Budapestén oly páratlan hatást gyakorolnak.

* **Uj zeneművek** jelentek meg Teglegdi K. Lajos bizományában. Szerzette Kremer N. J. Románzóok zongorára 30 kr. Bölcsődal Fáy Arthurnak ajánlva 45 kr. Sonata 1 fr 20 kr. Szerző a bécsi konservatorium növendéke ki egy ugyanott legközelebb tartott hangversenyben Dax és Helmesberger legjelesebb zene kritikuskok által a legnagyobb dicsőre elismerésben részesült.

* **Az „Egyetértés.”** a függetlenségi párt e kinttőben szerkesztett, nagy elterjedésnek örvendő tekintélyes főkölönye most már a Franklin-Társulat nyomdájából kerül ki. Kiállításra az első világlapok k a l versenyez s minden túlzás, vagy reklámgyártás nélkül elmondhatjuk, hogy az „Egyetértés” tegnaptól kezdve nemcsak a szerkesztés kitünőségére nézve, nemcsak tartalmának gazdasága és előfizetőinek túlnyomó száma tekintetében, hanem kiállítására nézve is az első helyet foglalja el lapársai között.

* **A miénk.** Bármint okoskodnak is a tuloldalon, annyi tény, hogy az országgyűlési fiatal tehetségeket tisztán a szélsőbaloldal legutóbb megválasztott képviselői adják. Ezek közt tünt fel pártunk kitűnő publicistája Mezey Ernő is, kinek a nemzeti hadsereg mellett tartott beszéde nemcsak az országban, de másutt is tel tünést keltett, hogy Kossuth is nagyon megdicsérte s üdvözlőt küldé a fiatal képviselőnek. Ez a dicsőret szerény hitűnk szerint legalább is ér annyit, mint a Ferencz József Orden kis keresztje.

* **Uj üstökös.** Az új üstökösre vonatkozólag még a következőket írják: Az üstökös aprilis hótl kezdve május hó közepéig az eg északi sarka felé halad, egészen a Gamma-csillagig, e mellett fényre a főfedezésének napjától huzszorta nőtt. Fénye június hó 3-ig folyton nő. Ez adatok apodiktikus tényeknek mindazáltal nem tekinthetők, mivel a csillagnak fénye a naphoz való nagy közeledténél fogva ez utóbbi fénye által valószínűen el fog homályosítani. Az üstökös nagyságára nézve június elején a Jupiter-vagy Szirius ét meg fogta közeitni; e csillagokat is csak este felé láthatjuk. A 1843 iki marcius havában észlelt üstökös kivételével, ez idő óta üstökös nap-pal nem láttunk.

* **Tamásy Amerikában.** Tamási József, ki mióta a népszínházról megvált, leginkább vidéken vendégszerepelgetett, igen fényes ajánlatot kapott egy impresszáriótól, hogy a nyarra Amerikába menjen és ott hangversenyekben magyar népdalokat énekeljen. Az alkudéások az impresszárió megbizottja és a művész között most tolnak.

* **Huszár virtus.** Annnyira szokva van a világ a „huszár” szó alatt tökéletes lovatog érteni, hogy szinte kellemetlenül esik olyanról értesülni mi e név nimbuszát sérti. Nekünk jutott a szomorú alkalom, hogy megemlékezzünk egy aljas csellekményről, mely bizonynal nem a közszellemet tolmácsolja, hanem a mindentel találkozó fékezhetetlen természet kifolyása. A mult szombat és vasárnap közti éjjelen egyik rendőrbiztos őrjáratát végezve, a Szechenyi utca végén segélyt kérő hangokat hallva, a zaj színhelyére sietett. Ott egy komédiás telep előtt egy hősiesen vagdalakozó huszár tünt szemébe, amint a szegény tehetetlen komédiást titéglete kivont kardjával. A biztos felszólította a nemes multság abbanhagyására, mit a megrökönyödött huszár ur teljesített is rendkívüli meglepetésében mit a rendőrlátásán okvetlenül érezie kellett. (Nálunk ugyanis ez kivált éjjel és a kisebb eső részekben ritka szerencse.) Mielőtt azonban ideje lett volna távozni a „huszár urnak” két bajnok társa megérkezett s — bármásban — követve a krix-kraix miniszter példáját — bosnyáknak nézve a biztost — kivontkardjával hatalmas boszut állottak Maglajban elhullott társaikért. A listak hiába sipolt segélyért, kardot rántott tehát, s védte magát becsülettel. Egy csapásra egyik huszár összerogyott, mire a többi futásnak eredve, diadalmas marsch-levonattal 112 f. árva és multyvá

megugrott. Nyom-ejeli katonai őrjárat tartását köv-ma még nem tud-ésre a biztos, hó-ér, s homlokán k-kalmunk látni a k-egyen sértülést, s-hogy melyiket tar-tos vitéségét (ki-jelentékeny sebb-bet kapva) beki-„huszár ur”-ak u-minden öknélkü-egyet, s ha ellene-megfutamodik. A-hogy teljes bizal-tek állomásozó t-és lovagiaságú é-ményünknek adu-zsekrákok — ki-lázták, méltón k-másfelől a lehe-árosunk polgár-vitézek éjeli ka-másunk szerint g-sonló történetes-

* **A győm** hivattak azon apasztása czéjáb-tek bocsátva. A-120 ilyen szab-és a hónap esti vo-

* **Lövésze** megkezdte lövés-nyertek: Truk- lövéssel 1 db. 2-niel legtöbb kör-

* **A rem** megnyitó lövés-könyvecské jelen-1881-ik évi löve-— ebben minteg-vannak leírva a-metországi pályá-távolságra? min-ki futottak, nye-Miután ezek leg-szági teliver és t-az idén ismét k-kedvelőnek e k-utmutató az eg-megismerkedül. nek ára 1 frt. könyvkereskedés-árusnál.

* **Tanító** ben ezeket olvas-kerületi és a t-ügyelők becses-közseg kath. né-tanítóját, azon k-anagyi helyzetén-lül enybitésenk. 1—1 gyermek u-és télen egy d-vagy 40 tanuló. tanítónak küzdés-közsegi lakosok-nobilis.

A debreczeni dása a

Bevétel: évről 522 frt 33-kében 225 frt, 206 frt 20 kr, tolok 32 frt 50-szelvény után k-gyes adomány-pézt kivétel a-ból, 11020 sz.-frt, ház és föld-árva ház javára-urnó gyűjtéséből-adásból 241 frt-tásból 33 frt 40-860 frt, a 357-ből törlesztés 7-88 krajczár.

Kiadás: házra tett költs-készpénz bevétel-pénztárba, a 11-rint 1000 frt, k-czeni takarékpén-téti könyv szer-1503 frt 41 kr. költség ez évbe-ségre 332 frt 9-1053 frt 32 kr. tárkönyv kiegy-egyveleg 480 fr-88 krajczár.

Vagyon k-tárban 480 frt-pirokban 1543-telkéu felszerel-levonattal 112 f-árva és multyvá

ad parancsnokságát már is át-
tán a vezetése alatt levő altiszt is-
tant-lyamot a szokott kiváló si-
r bevégeztette.

Siky György nagynevű drá-
legujabb sikerei alkalmából a
"Tribuna" felveti azt a kérdést,
donképben miért nem adják
on is Csiky darabjait, melyek
ben oly páratlan hatást gyako-

J zeneművek jelentek meg Te-
Lajos bizományában. Szerzette
N. J. Románcok zongorára 30
oldal Fáy Arthurnak ajánlva 45
a 1. f. 20 kr. Szerző a bécsi
orium növendéke ki egy ugyanott
bb tartott hangversenyben Dax
sberger legjelesebb zene kriti-
tal a legnagyobb dicső elisme-
zesült.

"Egyetértés," a függetlenségi
tűnően szerkesztett, nagy elter-
örvendő tekintélyes főközönye
a Franklin-Társulat nyomdájából
Kialltása az első világlá-
l versenyen minden túlzás,
lámpagyártás nélkül elmondhatjuk,
"Egyetértés" tegnapról kezdve
a szerkesztés kitünőségére nézve,
tartalmának gazdasága és előí-
tulnyomó száma tekintetében, ha-
ltására nézve is az első helyet
elaptársai közt.

A miénk. Bármint okoskodnak
dalon, annyi tény, hogy az or-
ési fiatal tehetségeket tisztán a
oldal legtöbb megválasztott kép-
dják. Ezek közt tűnt fel pártunk
publicistája Mezey Ernő is, kinek
ti nadsereg mellett tartott beszéde

az országban, de másutt is fel-
eltett, hogy Kossuth is nagyon
erte s üdvöztet küldé a fiatal
onek. Ez a dicsőret szerény bi-
rint legalább is ér annyit, mint

ez József Orden kis keresztje.
Új üstökös. Az új üstökösre
zong meg a következőket írják:
Kos aprins hótl kezdve május hó-
g az eg északi sarka felé halad,
Gamma-essillag, e mellett fe-
itedezésének napjától húszszorta
nye június hó 3-ig folyton nő. Ez
apodiktikus teyeknek mindazán
tekinthető, mivel a csillagnak
a naphoz való nagy közeledténél
z utóbbi ténye által valószínűen
homalyosítottai. Az üstökös nagy-
nézve július elején a Jupiter-
sirus et meg fogta közeitni; e
kat is csak este felé láthatjuk. Az
1. márczius havában észlelt üstö-
vetelevel, ez idő óta üstökös nap-
m láttunk.

Tamasy Amerikában. Tamási
ki motta a nepszinházról megvált,
bb vidéken vendégszerelgetett,
nyes ajánlatot kapott egy impre-
bi, hogy a nyarra Amerikába men-
s ott hangversenyekben magyar
okat énekeljen. Az alküdezősok az
zari megbízottja és a művész kö-
ot tolynak.

Huszar virtus. Annysira szokva
ynag a "huszar" szó alatt tökéletes
t érteti, hogy szinte kellemetlenül
yanról értesülni mi e név himbuszát
Nekünk jutott a szomorú al-
hogy megemlékezzünk egy aljas cse-
pyról, mely bizonynal nem a közt-
bet tolmácsolja, hanem a mindenütt
zó fekezhetetlen természet kifolyása.
t szombat és vasárnap közti éjjelen
rendorbiztos őrtartat végezve, a
nyi utca végén segélyt kérő ban-
halva, a zaj színeiyére sietett. Ott
komédias telep előtt egy hősiesen
közö huszar tünt szeméibe, amint a
y tehetetlen komédiást üt'egelte ki-
kardjával. A biztos felszólította a
mutatás abbanhagyására, mit a
knyvédott huszar ur teljesített is
vüni megfetesésben mit a rendőr
okvetetlenül erzie kellett. (Nálunk
is ez kivált éjjel és a kiobb eső ré-
a ritka szerencse.) Mielőtt azonban
tett volna távozni a "huszar urnak"
apnok társa megérkezett s — bár-
ny — követve a krx-krax miniszter
ját — bosnyáknak nézve a biztos
vontkardjával hatalmas boszut állot-
laglajban elhullott társaiért. A liz-
ába sipolt segélyért, kardot rántott
s védte magát becsülettel. Egy csa-
egyik huszar összerogyott, mire a
futásnak eredve, diadalmas marsel-
vonult a Salétram kaszárnya felé.
a biztos magához tért nagyon is ért-
felhevüléséből, már a harmadik is

megugrott. Nyomon követve őket, s az
éjeli katonai őrtart parancsnoka által vizs-
gálást követelte, minek eredményét
ma még nem tudjuk. — Csak ezután vette
észre a biztos, hogy karjából patakzik a
vér, s homlokán mély seb tátong. Volt al-
kalmunk látni a köteleességét hűn teljesítő
egyen sérülését, s alig tudjuk elhatározni,
hogy melyiket tartjuk nagyobbak: a biz-
tos vitézségét (ki nem kevesebb mint két
jelentékeny sebből vérezve és 6 más se-
bet kapva) bekísérte a futókat, vagy a
"huszar ur"-ak undorító gyávasága, mely
minden ok nélkül megtamadt hárommal
egyed, s ha ellenállásra talál, nyulmodra
megtufamodik. Alig szükséges említenünk,
hogy teljes bizalommal viseltetünk a hely-
ben állomásozó tisztikar igazságszeretete
és lovagiasági érzelmek iránt, midőn re-
ményünknek adunk kifejezést, hogy ezen
zsekrákok — kik a huszar nevet meggya-
lázták, méltón lesznek megbüntetve, —
mástelől a lehetőség megóvati k
városunk polgárára az ilyen fegyveres
vitézek éjeli kalandozásától, mely tuda-
masunk szerint gyakran eredményez ha-
sonló történeteseket

* A gyöngyvet folytatására be-
hivattak azon katonák, kik a létszám
apasztása céljából a tél elején haza let-
tek bocsátva. A temesvári serezhedhez
120 ilyen szabadságolt katoná vitetik le
a hónap esti vonattal.

* Lövészet. Az 1882 ápril 2-án
megkezdett lövészet eredménye. — Díjat
nyertek: Trnka Ferenc legjobb hely
lövéssei 1 db. 2 frtos tálér, Nagy Dániel
legjobb körül 1 db. 1 frtos tálér.

* A nem sokára mindenfelé
megnyíló löversenyekre két igen érdekes
konvecske jelent meg; az egyik "az
1881-ik évi löversenyek hiteles eredménye"
— ebben mintegy 260 ló mult évi futásai
vannak leírva magyar, ausztriai és né-
metországi pályákon; és pedig hol? mily
tavolságra? minő teher alatt és ellenfelek-
kel futottak, nyertek vagy vesztek?..

Miután ezek legnagyobb része magyaror-
szági telivér és féivér, s miután a legtöbbje
az idén ismét futni fog: a fogadásokat
kedvelőknek e könyvecske a legalkalmas
utmutató az egyes lovak tehetségével
megismerkedni. A 164 lapra terjedő mű-
nek ára 1 frt. Kapható Pfeifer Ferd:
könyvkereskedése útján minden könyv-
arúsnál.

* Tanítói fizetés. A "Népnevelő"
ben ezeket olvassuk: A nagyszombati esp.
kerületi és a pozsony megyei kir. tanfel-
nyelők becses figyelmébe ajánljuk Apaj
község kath. népiskoláját, illetőleg nép-
tanítóját, azon kerellemmel, hogy abnormis
anyagi helyzetén a lehetőség határain be-
hüll enyhítsenek. A tanítónak fizetése áll
1—1 gyermek után hetenkint 2—2 krból
és télen egy darab faból. Van összesen
vagy 40 tanuló. Elképzelhető a szegény
tanítónak küzdése a nyomorral. Pedig a
községi lakosok legeslegnagyobb része
nobilis.

A debreczeni nőgyelet zárzáma- dása az 1881-ik evről.

Bevétel: Pénzrész maradvány a mult
évről 522 frt 38 kr, alapítók fizetése kamatban
206 frt 20 kr, részvényesek 357 frt, pár-
tolók 32 frt 50 kr, 15 db vasuti kövénny
szelvény után kamat 103 frt. 83 kr, ke-
gyes adományokból 17 frt 10 kr, kész-
pénz kivétel a debreczeni takarékpénztár-
ból, 11020 sz. betéti könyv szerint 2000
frt, ház és földbérékből 165 frt 38 kr,
árvaház javára adományok 80 frt, két
urná gyűjtéséből 203 frt, múkedvelői elő-
adásból 241 frt 03 kr, a nőpár kiállít-
ásból 33 frt 46 kr, — aláczos bálból
860 frt, a 357 frt 64 krajczár követelés-
ből törlesztés 75 frt. Összesen 5121 frt
88 krajczár.

Kiadás: Az 1437-ik számú árva-
házra tett költség ez évben 95 frt 60 kr,
készpénz bevétel a debreczeni takaré-
pénztárba, a 11,020 sz. betéti könyv sze-
riint 1000 frt, készpénz betétel a debre-
czeni takarékpénztárba, a 18,097 sz. be-
téli könyv szerint 203 frt, segélyezésre
1503 frt 41 kr, az 1433 ik sz. házra tett
költség ez évben 95 frt 55 kr, évi költ-
ségére 332 frt 95 kr, — árvák tartására
1053 frt 32 kr. 1881 jan. 31-én a pénz-
tárknóv kiegyenlítésére 357 frt 64 kr,
egyveleg 480 frt 41 kr. Összesen 5121 frt
88 krajczár.

Vagyon kimutatás. Készpénz a pénz-
tárban 480 frt 41 kr, kamatozó érték pa-
pirokba 1543 frt 80 kr, az árvaház régi
felkő felszerelés, 125 frt 47 krból 10 %
levonattal 112 frt 93 kr, az 1437-ik sz.
árvaház multévi kimutatás szerint 8329

frt, 07 kr, 1881-ben javítása költsége
95 frt 60 kr, van tehát az egyletnek ösz-
szesen 8424 frt 67 krbán. Az 1437 sz.
ház vételére 850 frt, a mult évben erre
fordított költségek 406 frt 28 kr, együtt
1256 frt 28 kr, ebből megtértül 378 frt
46 kr, ennek levonása után marad 877 frt
82 kr, 1881-ben javítási költsége 95 frt
55 kr, van tehát az egyletnek 973 frt
37 krbán. Követelése az egyletnek 282 frt
64 kr, alapítók tartozás tökében 4650 frt
alapító tartozás kamatból 756 frt 20 kr,
részvényesek tartozás 192 frt pártolók tar-
tozás 117 frt 50 kr, elhelyezett tőke a
debreczeni takarékpénztárban 18436 frt
23 kr, összesen 35,949 frt 75 kr. A mult
évi vagyon kimutatás volt 35,890 frt 89
kr, gyarapodás 58 frt 86 krl

Marton László
nőgyeleti pénztárnok.

Irodalmi és művészeti hírek.

A Magyar Lexikon 99. füzeté is
megjelent s a mű biztos szilárd lépésekkel
halad befejezése felé. E füzet a Konstan-
tinápolny szótól a kos szög terjed s így
remélhetjük, hogy e közhazsnu mű, mely
az egyetemes ismeretek rövid, de világos
és kimerítő tárháza, s melynek egyetlen
magyar ember könyvtárából sem lenne
szabad hiányozni, 150 füzetben csakugyan
be lesz fejezve. — A kiadók (Wilckens
és Waidl Budapestben, koronaherceg-utca
3.) a mű könnyebb megszerezhetőse cél-
jából igen előnyös fizetési feltételeket ál-
lapítottak meg, a mennyiben 6 frt előleg
és további 3 frt havi részlet fizetése mel-
lett az egész munkát megküldik.

Debreczeni sertés vásár.

A mai sertés vásár középszerű érde-
klődés mellett folyt le. Többnyire fél hizott
sertések voltak. Falka beállítású sovány
sertésből álló volt számba vehető. Legin-
kább egy két disznó vagy malaczezal
ácsorgottak szegényebb sorsu gazdáik, pa-
naszkodva a rossz vásár ellen.

Az á r a k nagyon keveset különböz-
tek a mult hetiektől.

Kövér 57—60 kr. kilónkint. Sovány
kor és minőség szerint páronkint 38 frtől
70-ig, malaczkok páronkint 12—20 frt. Fél-
évesítő egyévesig 20 frtől 35 ig. Eladás
és vétel szük hatarak közt történt minden
irányban.

Dalkedvelőknek.

A "Magyar Dal-Album" III-ik köte-
tének 6 ik füzeté is megjelent a következő
tartalommal: 1. Igazán, igazán. 2. Lgyunk
pajtások. 3. Ilyen olyan kis legényke. 4.
Ludul a csatára az ifju vitéz. 5. Isten adta
vize. 6. Isten hozd, el kell válni. 7.
Izent nekem a gavallér. 8. Jaj a hátam,
jaj a hátam! 9. Jaj de busan jön felém
a harangszó. 10. Jaj de ugat a csárdásné
kutyája. 11. Jaj Istenem, hányszor. 12.
Jer az ablakodra kedves. 13. Jöszte, jöszte
kincsem. 14. Jut-e néha, jut-e rózsám. 15.
Kalapom szememre vágom. 16. Katonáva
kellett lenni. 17. Kerek dombi kis me-
nyecske. 18. Kiállok a házam kapujába.
19. Kiöntött a Sajok a partjára. 20. Kivi-
rágzott kizöldült már. —

Ezen 6 ik füzetrel a "Magyar Dal-
Album" III-ik folyamának második féléve
veszi kezdetét, kéretnek tehát a t. első-
félévi előfizetők, hogy a 2 ik félévért járó
előfizetési pénzt 90 krt, mielőbb beküldeni
sziveskedjenek, nehogy a további füzetek
rendes beküldése fenakadást szenvedjen.
— Számos felhívás folytán a "Dal-Album"
III-ik folyamának szövegkönyvéa "Magyar
Daltart" két fekötetben bocsátjuk közre,
melyre ezennel előfizetést nyitunk. Elő-
fizetési ára a két fekötetnek bérmentes
szétküldéssel 80 kr., mely előfizetés leg-
célszerűbben posta-utalvány által eszkö-
zölhető. Miután a "Daltart" a "Dal-Album"
nak kiegészítő részét képezi, azt tartjuk,
hogy a szövegkönyv megszerzése a "Dal-
Album" minden tulajdonosára nézve elke-
rülhetetlen szükséges, ha a magyar nép-
dalokat a maguk valóságában akarják
felfogni és megérteni. — A III-ik évfoly-
amnak első feköteté, mely a "Dal-Al-
bum" első öt füzetében lévő 100 dallam-
nak teljes szövegét fogja tartalmazni, e
bó 10-én kerül ki a sajtó alá. Előfizetési
ár a "Dal-Album"-ra egy évre, vagyis
10 füzetre bérmentes szétküldéssel 1 frt
80 kr. Előfizetése Győrbe, a "Magyar
Dal-Album" kiadóhivatalához intézendők.
Egyes füzetek minden rendes hazai könyv-
kereskedésben is kaphatók.

Csarnok.

Raphael első szerelme.

BESZÉLY

Németből fordította Lenthe Gusztáv.

A dal szölv, a kutya vonított, a mes-
ter kaczagott. Valóban furcsa egy hang-
verseny!

Raphael az ajtó egy keskeny hasa-
dékán a szobába tekintett. A mester, ülén
egy kutyával, föl s alásetált, folyto-
nosan ingerelve, csipkedve azt, hogy az
a fájdalomtól folyton vonított és visított.

Mélyen bent a szobában a szoba szeg-
letében, egy leány ült, oly fehér mint egy
liliom, de szép mint egy angyal. Szemeit
ég felé emelve dalolt ezen énekek látszó
lány, elragadóan, bájolóan.

Ugy tetszett Raphaelnak, hogy azon
percében, midőn e leányt, először érte
tekintetével a gyönyör miatt minden
élet elszállott belőle, hogy e szép nő keblén,
ajka élvezetén szívjon ismét újból új
életet, — új életre keljen.

Az öreg mester azonban az ajtóhoz
közeledett, hol Raphael hallgatódzott, mire
az onnan gyorsan távozott.

Öt hét mult el a fentebb leirt éj óta.
Raphael ez idő alatt a leányt sem nem
látta sem nem hallott felőle semmit. —
Majd minden éjett ott töltött pedig Dietrich
mester háza előtt, figyelve halgatva, de
mindhiába; csendes volt ott bent minden,
mint oly ember keblében, kiből az élet
mesze elköltözött.

Neki pedig ugytetszett mintha vala-
mi égi üdvöt izelt volna meg e nő egy-
széri látásakor, — s most az örök, vég-
hetetlen kárhozatra, a pokol fenekére vol-
na szakítva. Üres és pusztá volt előtte
az élet s maga a művészet is inkább
forró tüzként egette keblét, mintsem jóté-
kony melegével árasztotta volna el, mint
előbb.

Kétségbe akart esni, s e kétségbe-
esés pillanatában elhatározta, hogy felfog
fedezni minden mesterének, szerelmét, fáj-
dalmat s kétségbeesését.

Szép nyári tiszta délután volt. Rap-
hael ott ült Dietrich mester oldala mellett.
A nap oly barátságos sugarakat lövelt be
rájuk a nagy magas iveztű ablakokon,
mint a gyöngéd anya gyugyó gyermeke-
re s ez az öreg mestert is szint jobb ke-
dély hangulatba helyezte.

Ezt akarta felhasználni Raphael, mid-
dön mestere lábai elé veté magát s el-
mondá hogy mit tett, s látott azon éjjel,
s hogy neki a vágy miatt meghalni vagy
azon nőt, kit ezen éjjel látott, bírnia
kell.

Az ifju minden szavánál jobban job-
ban elborult a mester tekintete s aztán a
fájdalom kinyomata volt látható. Majd
némán, szótlanul fordult el tőle, midőn ez
vallomását be.

"Mester, én akarom, nekem viszont
kell látnom őt!"

"Oh! jaj neked, ezerszer jaj neked,"
mondá az öreg — ha a szerelmet, mely
egy nőhöz vonz, ki mindég megcsalni
kés, — nem tudod feláldozni azon is-
teni ihletnek, mely kebledben honol, a
művészetnek! Azt — tette még hozzá, —
kit azon éjjel láttál, azon nő, nem fog
többé szemed elé kerülni s te nem látan-
dod őt soha, soha."

"Mester!" kiáltott föl Raphael ma-
gán kívül s mint őrtült rohant ki a szo-
bából. —

Hogy mint került haza, mely uton
jött lakására, maga sem tudta megfeyteni.
Veszélyes betegségese esett, annyira, hogy
az orvosok kételkedtek felgyógyulásában;
heves lázában folytonosan csak közeli ha-
láláról beszélt, szép angyalokról, kik őt
az egbe bevezetik, s egy leányról, kinek
szépsége elhomályosított minden angya-
lokét; ápolói mindent nem értették.

Maga a természet segített. A mi
senkinek nem sikerült, megtörtént. A
győnge, halvány ifju felépült, meggyó-
gyult. —

Már késő ősz volt, midőn Raphael a
betegszobából elhagyhatta. A természet
az ő mindent megsemmisítő erejét már
mutatta minden felé, a fák kopaszok vol-
tak, s lehullott leveleit az ősi hideg szél
fűzte ide s tova, s földre strü nehéző
ereszkedet s borította a láthatárt.

Raphael a mint meglátta e romboló
természetet szinte erősdőni érezte magát.
A természet ezen fénytelen, szomorú
külsője nagy összhangban volt érzelmeivel

s mintegy a megnyugvás balzsamát csep-
pegette vérvő fájó szivébe.

Sétái lassanként mind jobban hosz-
szakabak levének azt ő maga is szándékoz-
ta volna, s azok akarat nélkül is egyiz-
ben az öreg festő házához vezették, me-
lyet ő azon délután óta nem látott. S
most ismét az ajtó előtt állott. Az azon-
ban mint az előtt mindég nem volt be-
zárva, csak betámasztva. S ez mindjárt bi-
zonyos félelmet üntött belé. Majd belépett
a házba; de az öreg mestert nem találta
sehol. Nem volt bátorsága tovább ott ma-
radni, s sietett a házat elhagyni.

A kapunál egy öreg embert látott,
kit ismert s ki ugyanazon utcában la-
kott. —

Raphael a festő után tudakozódva,
megtudta tölle, hogy az egy kora reggel
házról eltávozott s azóta nem látták
viztatérni.

Hiába volt Raphaelnek minden utánna
járása nem sikerült többé soha mestere
nyomára akadni s csak később a szál-
longó hírekkel tudá meg azt, hogy az
öreg mester hajdan Pietro Perugi-
ux-nak neveztek s korábban Perugi-
a b a n lakott. Neje, ki nem volt annyira
hű mint szép, — nem volt érzéketlen és
süket egy ifju Patriczius szerelmi vallo-
másai iránt s mindketten Perugiux törje
alatt véreztek el, s ő, a hatalmas patri-
cius család üldözései elől, kénytelen volt
kis öt éves leánykájával Németországba
menekülni, hol is Dietrich nevet vett fel.

Sőtét, az örültséggel határos, fájdalom
mareaugolta ez idő óta Perugiux keblét,
mely nem engedte soha többé hogy a vig-
vidám érzelmek tanyát üssenek benne.
Egyedül művészetének élt s csak ebben
talált még valami örömet, világi örömei,
boldogsága teljes feldúlása után. Leányát
is, mert ez volt kit Raphael látott s da-
lozni hallott — egészen elzárta az embe-
rektől — s nehogy valaha anyja sorsára
jusson vagy egy lángész, művész, a leg-
szerencsétlenebb halandók egyikévé tegyen,
— a legmélyebb magányosságban nevelte
s midőn felnőt a virágzó hajadonná fej-
lődött, kolostorba ment vele.

Az ifju fájdalom, midőn ezt megtudá,
véghetetlen volt. De oh! szerencsés vég-
zet! ezen fájdalom a helyett hogy meg-
emésztette volna, megtörté volna erejét,
világító fáklýsává lett s ezen láng hatása
s ezen fény világítása okozzá, hogy a
szerény ifjuból később azon híres festő
Raphael Sanció lett, kinek neve, emléke
tul él minden idők, minden nemzeteket.
— Nem volt több nő a földön, ki képes
lett volna megnyerni valaha Raphael tet-
szését és szerelmét, — egy vágy, egy
más világ utáni vágy hevitette folyton a
kebelét s azon lény utáni vágy kinozta
szívét örökké, — kit itt e földön an-
nyira szeretett. Képei, azon angyali arcok
azon angyali lények, mind hasonmái
azon egyetlen egy eredetinek, melyet
örökké, haláláig szivében hordozott.

(Vége.)

* **Előfizetőinkhez.** Igen tisztelt
évnegyedesei előfizetőinket felkérjük
előfizetésük mielőbbi megújítására,
a hátralékosokat pedig ezzel egye-
temben, hátralékaik szives bekül-
désére, — nehogy a lap szétküldé-
sében késedelem és zavar álljon be.

Szabó József,
felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

Hirdetmény.

A nagycserei erdőrészen a Gut-
ra vezető vasutvonal mentén levágott
tüzi és épületi-fák, a helyszínén
azonnal készpénzfizetés mellett meg-
tartandó árverésen el fogván adatni,
erre a folyó április hó 5. és 6. nap-
ján azaz szerdán és csütörtökön a
vámospércsi útfélen a csere belső
szélén, reggeli 9 órakor kezdetét ve-
endő árverésen való megjelenésére
a venni szándékozók illendően meg-
hívatnak.

Kelt Debreczenben, 1882. ápr-
ilis 2-án

A városi tanács.

